

Wat is Gender?

geslacht , sekse

verwijst naar de
biologische verschillen
tussen mannen en
vrouwen

lengte

spierkracht

geslachtsdelen

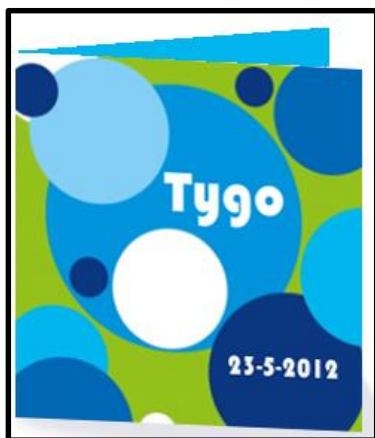
gender

verwijst naar culturele en
sociale (aangeleerde)
verschillen op basis van je
geslacht

kledij

studiekeuze

gedrag

sterk

Ik zoek een paar sterke jongens om mij te helpen!

sterk

mooi

**Isabel, Wat wat zie jij er
vandaag weeral mooi uit!**

sterk

Queenie Home

Kwaliteitsartikelen waarmee kinderen de sfeer van hun huishouden spelenderwijs kunnen beleven en nabootsen.

BART'S TIP

ALLEEN BIJ BART SMIT

Queenie Home schoonmaak trolley
Model 2 jaar
Compleet met alles en nog wat, wassen en drogen.
Art.nr. 21071402

14,99
10,-
BART'S BODEMPRIJS

WERKT ECHT

Queenie Home stofzuiger
Model 2 jaar
Met grote borstelen. Art.nr. 21073003

9,99
7,99

ALLEEN BIJ BART SMIT

WERKT ECHT

Queenie Home stofzuiger
Model 2 jaar
Met grote borstelen. Art.nr. 21073003

24,99
19,99

ALLEEN BIJ BART SMIT

WERKT ECHT

So goed zijn als mama, dat wil je ook!

STOFFEUGER WERKT ECHT

Queenie Home
schoonmaak-
trolley met stofzuiger
Model 2 jaar
Met echte stofzuigerzakken
en automatische milieusens.
Met grote borstelen.
Art.nr. 21073017

29,99
24,99

Schoonmaak set
Model 2 jaar
Art.nr. 21073012

6,99

BOSCH
Beach stofzuiger
Model 2 jaar
Met automatische geluid
en oververhittingsschakelaar.
Met grote borstelen.
Art.nr. 24121400

29,99
24,99

bart smit

Nét echt

mooi

huishouden

sterk

mooi

huishouden

Barbie

Barbie in sterrenjurk
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1386768
19,99

Barbie puppy zwembad
Werd 3 jaar.
Met Barbie pop met bikini die met haar zwembad, zwembad, zwembad en puppy.
Art. nr. 1386769
29,99

Barbie met vliegende kot
Werd 3 jaar.
Druk op de knop en schiet de acht vloeiende propellen om de kot te laten vliegen.
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1386764
29,99

Barbie meubels
Werd 3 jaar.
Met de Barbie huis meubels.
Verlichting in verschillende kleuren.
Art. nr. 1386762
16,99
12,99

Barbie met extra kleding
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1318471
16,99

Barbie fashionista pop
Werd 3 jaar.
Barbie heeft in verschillende vormen en maten.
Met de Barbie pop en haar kleding.
Art. nr. 1318472
12,99

Barbie op afstand bestuurbare cabrio
Werd 3 jaar.
Druk op de knop en schiet de acht vloeiende propellen om de kot te laten vliegen.
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1386764
44,99

Barbie puppy voortuig
Werd 3 jaar.
Met Barbie puppy met bikini die met haar zwembad, zwembad, zwembad en puppy.
Art. nr. 1386769
59,99

Barbie regenboog prinses
Werd 3 jaar.
Druk op de knop en schiet de acht vloeiende propellen om de kot te laten vliegen.
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1386764
24,99

Barbie regenboog prinses
Werd 3 jaar.
Druk op de knop en schiet de acht vloeiende propellen om de kot te laten vliegen.
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1386764
24,99

Barbie Ken/Kyan pop
Werd 3 jaar.
Art. nr. 1372237
12,99

Barbie beachruiter
Werd 3 jaar.
Met Barbie en Ken pop.
Art. nr. 1318473
32,99

Barbie draaidesign ontwerper
Werd 3 jaar.
Met de Barbie pop met haar kleding.
Art. nr. 1318474
31,99

You can be anything!

Spelen & bouwen bart smit

NIEUW littleBits
maakt elektronica toegankelijk

Met littleBits, verband je afzonderlijke soorten modules (bits) en kun je ze samen opbrengen om allerlei knutselstukjes te maken, van een auto tot een rookmachine. De bits zijn magnetisch (dat maakt het samen te voegen en te veranderen zo heel makkelijk en leuk).

Meer dan 50 uitbreidings-
ver verkrijgbaar vanaf € 6,99*

De kleinste, zijn verkrijgbaar vanaf € 9,99*

De kleinste Little Bits van het online assortiment in de winkel of op bartsm.nl

Hobby bart sm

**sterk
uitvindingen**

**mooi
huishouden
zorgen**

sterk
uitvindingen
bouwen
auto's

mooi
huishouden
zorgen

Deze hoek is alleen
voor jongens!

**sterk
uitvindingen
bouwen
auto's**

**mooi
huishouden
zorgen
kleedjes**

**Brent heeft een
kleedje aan! Hij is een
prachtig meisje
geworden!**

sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer

mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk

**sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer
loodgieter**

**mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk
verpleegster**

**sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer
loodgieter
emoties**

**mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk
verpleegster**

**Grote jongens
wenen niet!**

sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer
loodgieter
emoties

mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk
verpleegster

sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer
loodgieter
emoties

mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk
verpleegster

**sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer
loodgieter
emoties**

meisjes

**mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk
verpleegster**

jongens

sterk
uitvindingen
bouwen
auto's
stoer
loodgieter
emoties

 meisjes

jongensrij/meisjesrij

mappen

plaats in de kring

brooddoosbakken

kapstokken

spelletjes

schoolfeestnummer

...

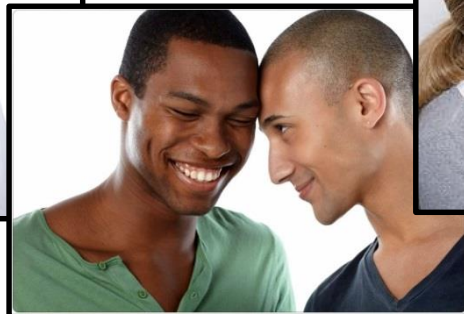
mooi
huishouden
zorgen
kleedjes
aantrekkelijk
verpleegster

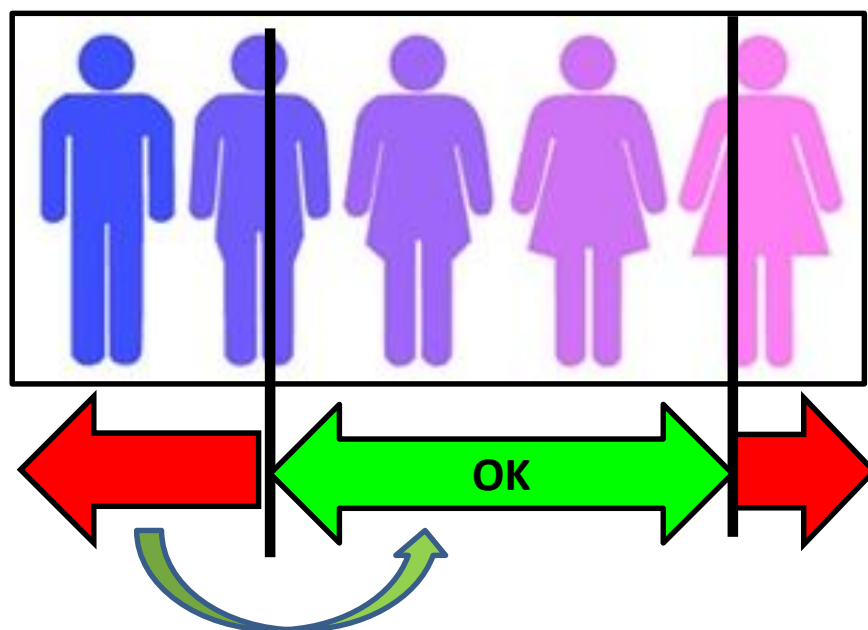
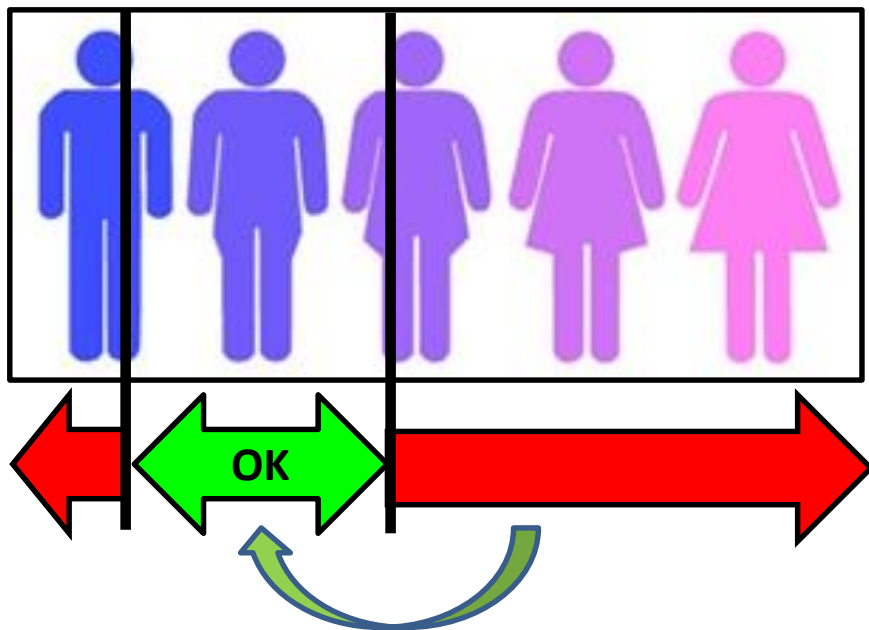
 jongens

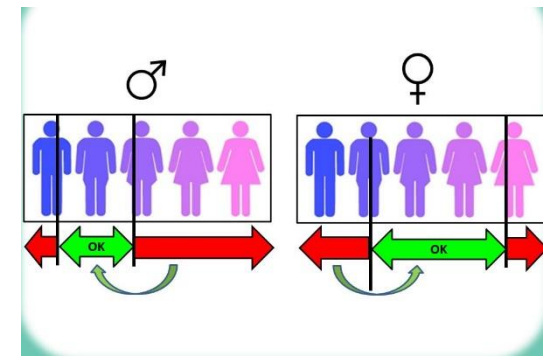

Kinderen nemen niet deel aan activiteiten die hen eigenlijk wel interesseren, maar waarvan ze denken dat ze enkel voor het andere geslacht zijn.

verwachtingen ten opzichte van partner...

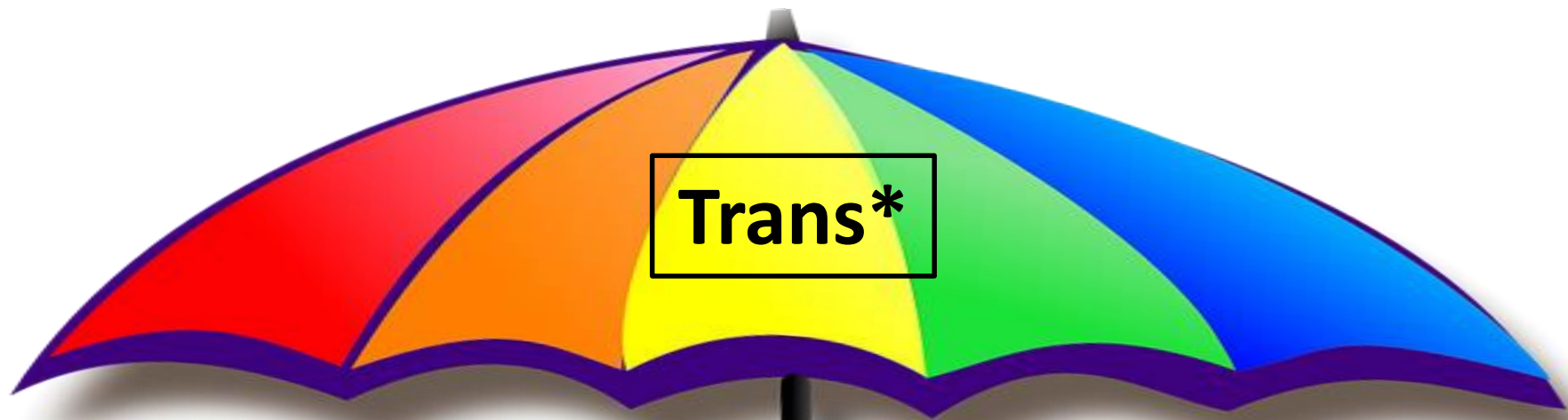
Kinderen krijgen (veel) minder kans om talenten te ontwikkelen die - stereotiep gezien - niet bij hun geslacht horen.

LGBT+ negatief pestgedrag

Kinderen die afwijken van gendernormen worden vaker gepest.

transgender?

Trans*

travestiet

voelt zich goed bij
het geboorte-
geslacht, maar
kleedt en
gedraagt zich af
en toe als het
andere geslacht.

genderbender

genderqueer

**Gender non
binair**

zeer gevarieerde groep
van mensen die zowel
typisch mannelijke als
vrouwelijke elementen
in hun persoonlijkheid
integreren.

Transgender(ist)

“derde gender”, leven
tussen de mannen- en
vrouwenrol in

**Transman
Transvrouw**

geboortegeslacht en
genderidentiteit zijn
volledig tegenstrijdig,
maken de sprong naar
het andere geslacht
(medische hulp)

22% van de holebi's in
Vlaanderen heeft één of
meerdere zelfmoordpogingen
achter de rug

78% van de transgender
personen denkt in de loop
van het leven aan
zelfmoord

Transgender personen
38%: één of meer
zelfmoordpogingen

0800 99 533

HOLEBIFOON.BE

vragen@holebifoon.be

**DRINGEND NOOD AAN
EEN GESPREK?**

1813
zelfmoord

bel zelfmoordlijn 1813
of surf naar **zelfmoord1813.be**

Vaak weinig tot geen kennis over het transgenderthema op scholen.

Sommige CLB medewerkers hebben vormingen gehad maar velen niet.

Willen vaak een “diagnose” van UZ gent.
(Ziektebriefje?)

Transgender leerlingen zijn vaak proefkonijnen om een genderbeleid uit te werken (in het beste geval)

Leerlingen, Ouders, omgeving moeten de school soms overtuigen om maatregelen te nemen

Jongeren die wel al op jonge leeftijd in de ervarende genderidentiteit konden leven, werden op school en elders goed aanvaard. Het vergde wel veel inspanningen van ouders om bijvoorbeeld de schoolcontext mee te krijgen in het verhaal, waarbij de rol van de zorgverlener cruciaal bleek: heel wat ouders vertelden dat de school pas een 'rolswitch' op school wilden toelaten indien dit via een diagnose van genderdysforie en dus een brief van of contact met de hulverlener, werd bevestigd. Heel wat ouders moesten noodgedwongen veel energie investeren in gesprekken met directie en zorgleerkracht om een en ander op school in goede banen te leiden. Van een proactief beleid vanuit de schoolorganisatie zelf was er geen sprake.

*Synthesenota Transgender adolescenten en hun omgeving
(Van Cauwenberg en Motmans)*

LGBT+ op school?
Deel je ervaringen!

Vul de enquête in via
www.cavaria.be/schoolenquete

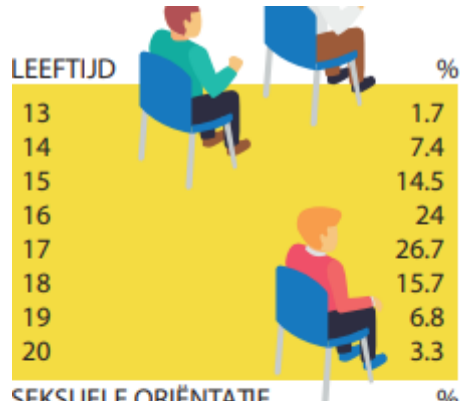
CAVARIA
OPKOMEN VOOR HOMOBIS EN TRANSSENDERS

National School Climate Research

TEACHERS COLLEGE
COLUMBIA UNIVERSITY

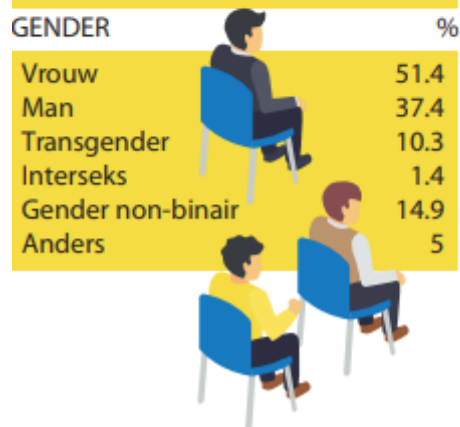
GLSEN®

Enkele cijfers:

SEKSUELE ORIËNTATIE %

Homoseksueel	32
Lesbisch	31.8
Heteroseksueel	4.5
Biseksueel	33.9
Panseksueel	20.5
Onduidelijk	19.6
Queer	22.1
Andere seksuele oriëntatie	5.6

Totaal aantal deelnemers: 484

58 procent ASO leerlingen

Alle vragen hadden betrekking op het schooljaar 2016 – 2017

41% van de respondenten voelde zich het afgelopen jaar onveilig op school vanwege hun seksuele oriëntatie.

27 % procent van de respondenten voelde zich het afgelopen jaar onveilig op school vanwege hun genderexpressie.

“Het zou beter zijn moest de school neutrale toiletten gebruiken. Op mijn school word sport ook gesplitst tussen jongens en meisjes en dit vind ik zeer ongemakkelijk.”

Slechts 23.7% van de jongeren rapporteerden dat hun school een positieve LGBT-sfeer had en 53.8% was gesloten over hun transgender zijn op hun secundaire school.

Synthesenota Transgender adolescenten en hun omgeving (Van Cauwenberg en Motmans)

Als leerlingen zich onveilig voelen willen de school of bepaalde plekken vermijden. Bijna **1 op de 4** respondenten heeft de afgelopen maand 1 of meerdere dagen gespijbeld.

Figure 1.2. Percentage of LGBT Students Who Avoid Spaces at School Because They Feel Unsafe or Uncomfortable

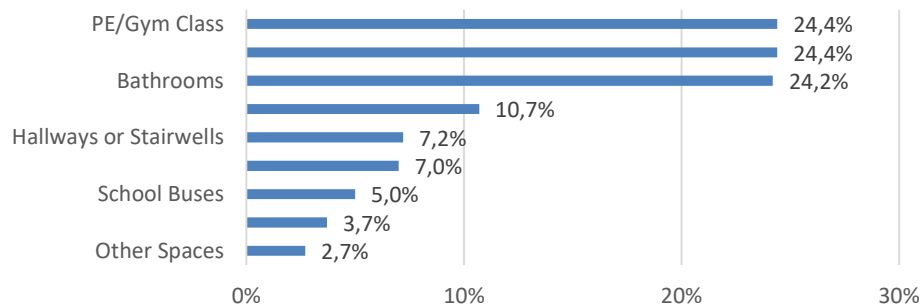
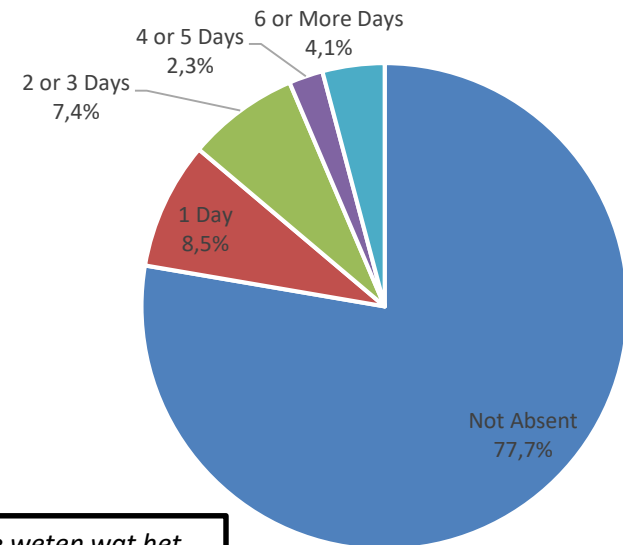

Figure 1.3. Frequency of Missing Days of School in the Past Month Because of Feeling Unsafe or Uncomfortable

Scheldwoorden als fag en faggot worden vaak gebruikt maar vaak zonder zelf te weten wat het betekend. Sommigen zeggen is iets in de aard van: 'dat is echt gay' etc. maar nemen het dan welk direct terug als ze beseffen dat je er bij zit. Dit toont wel aan dat ze het wel zeggen wanneer je er niet bent. Op onze school is er wel een nultolerantie tegenover pesten maar er zijn specifieke regels.

Holebi- en transfoob taalgebruik kan bijdragen aan een onveilig schoolklimaat voor LGBT leerlingen. We vroegen hen hoe vaak ze deze opmerkingen hoorde op school.

Figure 1.4. Frequency that LGBT Students Hear Anti-LGBT Remarks at School

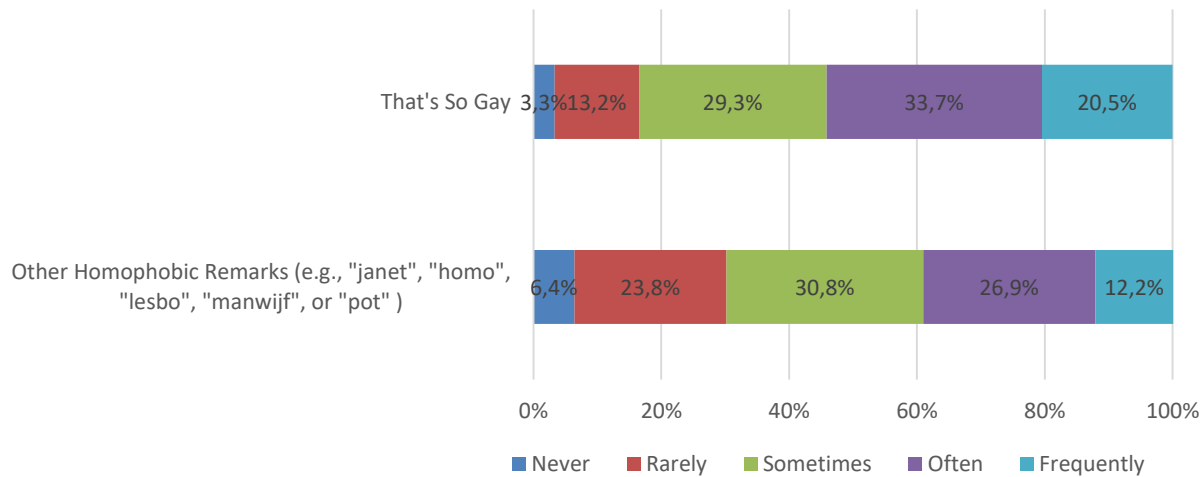
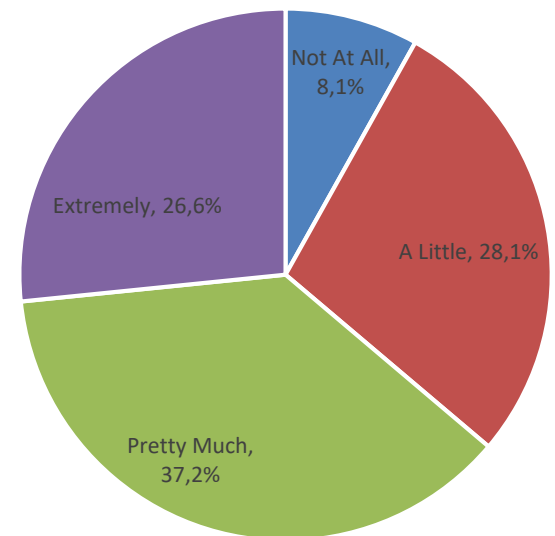
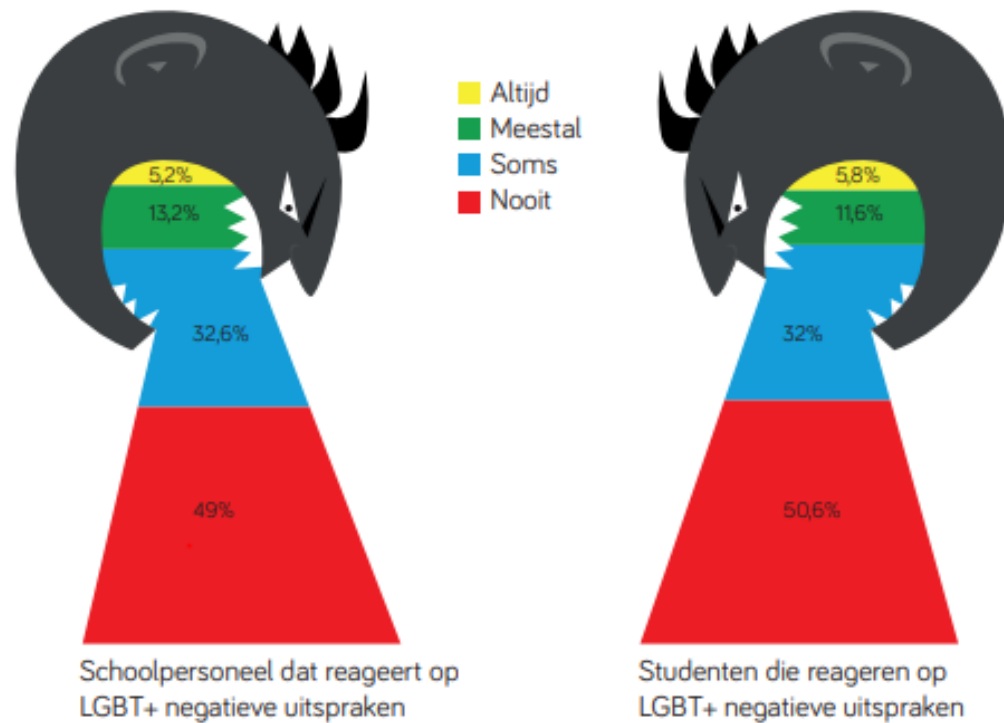

Figure 1.7. Degree that LGBT Students Were Bothered or Distressed as a Result of Hearing "Gay" Used in a Derogatory Way

1.1 HOE VAAK REAGEREN SCHOOLPERSONEEL EN/OF LEERLINGEN OP LGBT+NEGATIEVE UITSPRAKEN VOLGENS DE LGBT+LEERLINGEN?

De ervaringen van een onveilig schoolklimaat voor LGBT leerlingen

We vroegen de respondenten hoe vaak ze zelf persoonlijk het slachtoffer geweest zijn van verbale en fysieke agressie.

55 % is het slachtoffer geweest van verbale agressie vanwege hun seksuele oriëntatie

45 % is het slachtoffer geweest van verbale agressie vanwege hun gender expressie.

27 % is het slachtoffer geweest van fysieke agressie vanwege hun seksuele oriëntatie

14,5 % is het slachtoffer geweest van fysieke agressie vanwege hun gender expressie.

De ervaringen van een onveilig schoolklimaat voor LGBT leerlingen

Er zijn nog vele andere vormen van pestgedrag of ongewenste ervaringen.

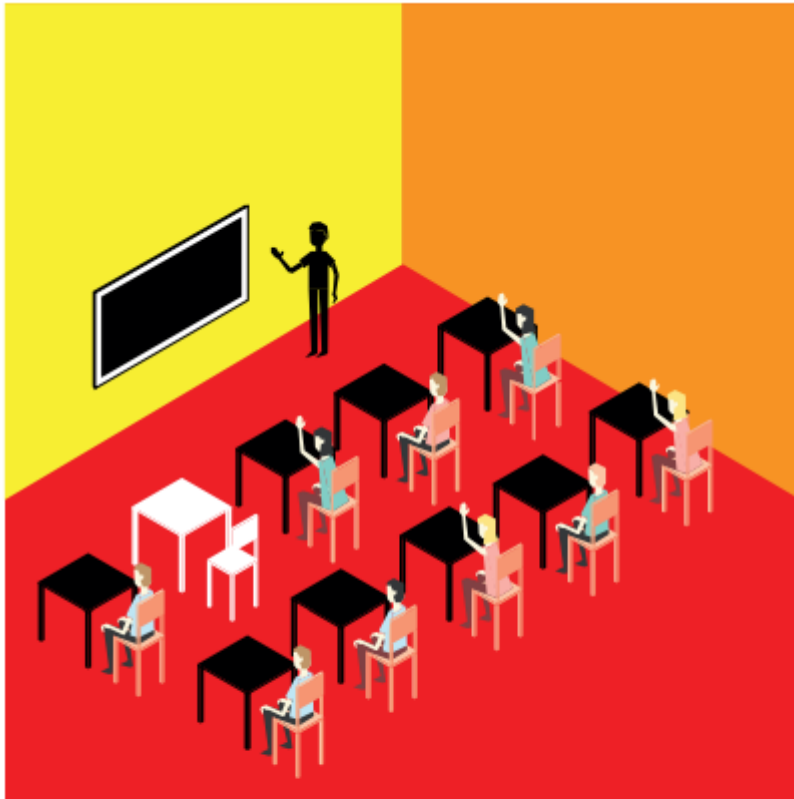
75% is het slachtoffer geweest van gemene roddels of leugens.

75% melde dat ze bewust buitengesloten werden door andere leerlingen.

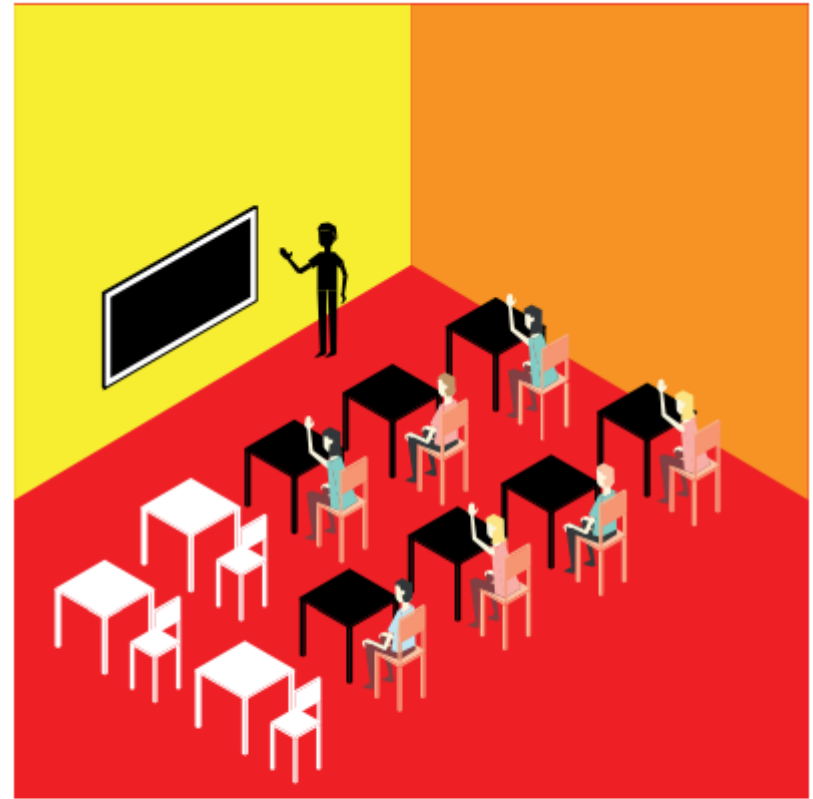
43% geeft aan seksueel lastig gevallen te zijn op school. 1 op 20 op regelmatige basis.

“De reden dat ik uit de kast ben bij vrij veel leerlingen is dat erover geroddeld wordt. Ik heb het dus niet vrijwillig verteld.”

Gevolgen van een onveilig schoolklimaat

Waar GEEN slachtoffers van pestgedrag rond seksuele oriëntatie en genderexpressie zijn, spijbelt ongeveer **10%** van de LGBT+ leerlingen.

Waar WEL slachtoffers van pestgedrag rond seksuele oriëntatie en genderexpressie zijn, spijbelt ongeveer **30%** van de LGBT+ leerlingen.

Indicatoren voor een LGBT+ vriendelijk schoonklimaat

53 % van de LGBT leerlingen geeft aan dat de medeleerlingen positief tegenover LGBT's staan.

55% van de LGBT+leerlingen is uit de kast over hun seksuele oriëntatie bij de meeste of alle leerlingen (tegenover schoolpersoneel is dit veel lager!)

29% over hun genderidentiteit

75% van de LGBT leerlingen kent 1 of meerdere LGBT leerlingen op school.

44% tussen de 2 en 5

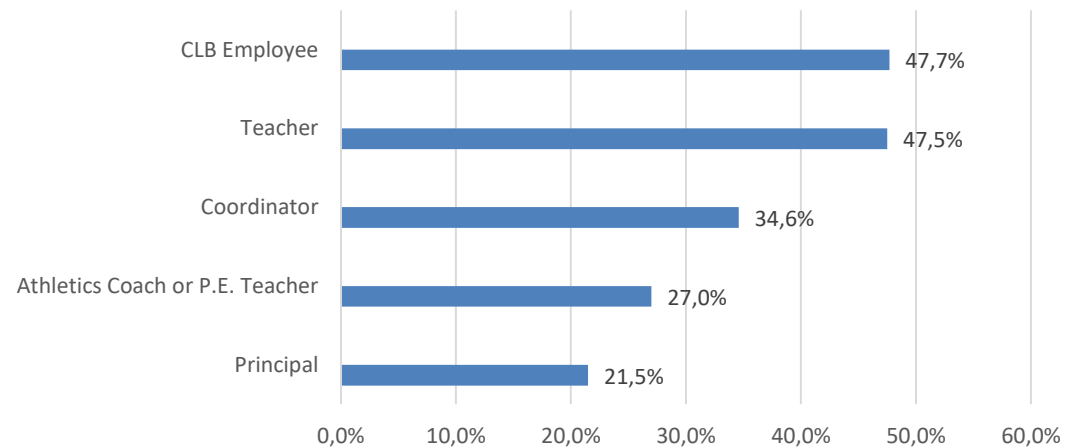
20.5 tussen 6 en 10

9% 10 of meer

Indicatoren voor een LGBT+ vriendelijk schoonklimaat

98% heeft minimaal 1 leerkracht waarvan ze denken te weten
dat die positief staat tegenover LGBT studenten

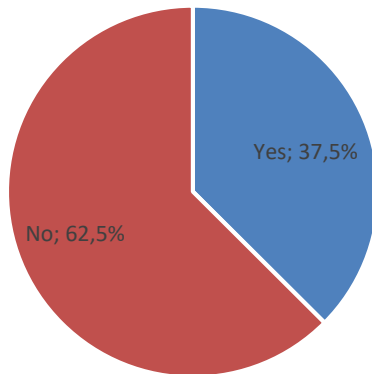
Figure 2.5. Comfort Talking with School Personnel about
LGBT Issues

Indicatoren voor een LGBT+ vriendelijk schoonklimaat

37.5 procent geeft aan les te hebben gehad over LGBT
thema's

Figure 2.6. Percentage of LGBT Students Taught
Positive Things about LGBT Topics in the Classroom
Curriculum

*“Onze schooldirectie staat weinig open tot dialoog. De directeur is geen
homofoob maar hij laat het niet toe om er over te praten. Hij ontwijkt de
onderwerpen liever.”*

Aanbevelingen door çavaria

Elke leerling zou op regelmatige basis iets rond het LGBT+thema te zien moeten krijgen op school.

Verplicht de lerarenopleiding om toekomstige leerkrachten aan te leren hoe ze LGBT+inclusief kunnen werken.

De pedagogische begeleidingsdiensten moeten in hun nascholingsaanbod LGBT+thema's regelmatig aan bod laten komen.

Laat het LGBT+thema terugkomen in de eindtermen van alle niveau's zodat scholen verplicht zijn om er rond te werken.

Ondersteun initiatieven van leerlingen die zich willen inzetten om LGBT+zichtbaarheid op hun school te verbeteren. Dit kan door actief GSA's (Gay Straight Alliances of Gender en Seksualiteit Allianties) te promoten binnen de Vlaamse scholen.

Scholen moeten een inclusief antipestbeleid voeren waarin specifiek aandacht is voor LGBT+personen in de school.

De situatie van LGBT+leerlingen blijven opvolgen door deze scholierenenquête vijfjaarlijks af te nemen.

In de tussentijd kunnen universiteiten de data verder analyseren en de koppeling maken met LGBT+gerelateerde onderzoeken.

Uitdagingen voor de toekomst

De begeleiding van transgender jongeren op scholen.

Voorlopig nog geen vervolg op de schoolklimaat enquête.

Werken aan gender inclusieve scholen

Lerarenopleidingen structureel mee krijgen in LGBT en genderinclusief onderwijs

Eindtermen 2^e en 3^e graad secundair en basisonderwijs.

Handlingsverlegenheid bij leerkrachten

Een GSA project in Vlaanderen.

Vraag: In hoeverre is er bij het memorandum van de VLOR rekening gehouden met LGBT+ leerlingen?